

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

URAD RS ZA INTELKTUALNO LASTNINO

Kotnikova 6, 1000 Ljubljana

T: 01 620 31 00
F: 01 620 31 11
E: sipo@uil-sipo.si
www.uil-sipo.si

Institute ICDR Ltd
Ulica Matije Tomca 1
1230 Domžale

Dr. Jurij Žurej, MBA

jurij.zurej@icdr.eu

Številka: 3122-8/2013-2/101
Datum: 15.03.2013

V primeru odgovora se sklicujte na našo številko!

Zadeva: Odgovor Urada RS za intelektualno lastnino
Zveza: Vprašanje na podlagi 18. člena Uredbe o upravnem poslovanju - vaše elektronsko sporočilo z dne 28. 2. 2013

Spoštovani,

prejeli smo vaše elektronsko sporočilo, v katerem na Urad RS za intelektualno lastnino (v nadaljevanju: urad) naslavljate več vprašanj na podlagi 18. člena Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 20/05, 106/05, 30/06, 86/06, 32/07, 63/07, 115/07 (122/07 popr.), 31/08, 35/09, 58/10, 101/10; v nadaljevanju: UUP). Vaša vprašanja se nanašajo predvsem na Društvo ZAMP - Združenje avtorjev Slovenije (v nadaljevanju: ZAMP), Zamp Avtorska družba d.o.o. (v nadaljevanju: Zamp d.o.o.), uporabo avtorskih del iz repertoarja ZAMP v frizerskih salonih ter plačevanje avtorskih honorarjev in nadomestil za uporabo teh del.

V sporočilu navajate, da pišete uradu kot pooblaščenec in svetovalec večjega števila frizerskih salonov, vendar uradu pooblastil za zastopanje niste izkazali.

V skladu z 18. členom UUP vam v predpisanem roku odgovarjamo na vaše elektronsko sporočilo.

Uvodoma opozarjamo, da mnenje urada ni zavezujoče. Urad ni pristojen za dajanje pravnih nasvetov v konkretnih primerih ali reševanje posamičnih sporov med uporabnikom in kolektivno organizacijo. Zavezujoče razlage zakonov daje zakonodajalec, to je Državni zbor RS, zavezujoče odločitve v konkretnih primerih sprejemajo sodišča in drugi pristojni organi, če tako določa zakon, s pravnim svetovanjem pa se lahko ukvarjajo subjekti, ki so registrirani za opravljanje te dejavnosti.

Ker je večina vaših vprašanj takšnih, da bi odgovori nanje pomenili pravno svetovanje urada (kar pa ni v njegovi pristojnosti), vam v skladu s 6. členom UUP pošiljamo odgovor v okviru splošnih informacij o upravnih storitvah.

ZAMP ima dovoljenje št. 800-9/96 z dne 14.11.1997 za kolektivno upravljanje avtorskih pravic na delih s področja književnosti, znanosti, publicistike in njihovih prevodih. Podatki o vseh izdanih dovoljenjih, vključno z dovoljenji, so objavljeni na spletni strani urada <http://www.uil-sipo.si/uil/dejavnosti/avtorska-in-sorodne-pravice/kolektivno-upravljanje/>. Podatki o organih in

predstavnikov ZAMP so objavljeni na spletni strani http://www.zamp.si/zdruzenje_avtorjev_slovenije.php.

Administrativno-tehnične posle za ZAMP opravlja Zamp d.o.o., kar je razvidno tudi iz obvestil na skupni spletni strani ZAMP in Zamp d.o.o. (npr. http://www.zamp.si/avtorska_druzba.php). Kot je razvidno iz računa, ki ste ga priložili, Zamp d.o.o. pri izstavitvi računa navede, da zaračunava avtorski honorar v imenu in za račun ZAMP, navede pa tudi telefonsko številko, na kateri lahko prejemnik računa dobi informacije. Zamp d.o.o. opravlja poleg administrativno-tehničnih poslov za ZAMP tudi druge dejavnosti, vključno z administrativno-tehničnimi posli za kolektivno organizacijo SAZOR G.I.Z.

Dovoljenje ZAMP obsega med drugim uporabo del v primeru javne priobčitve neodrskih pisanih del s področja književnosti in s tem tudi njihovo sekundarno radiodifuzno oddajanje. Pravica sekundarnega radiodifuznega oddajanja je izključna pravica, da se priobči javnosti neko radiodifuzno oddajano delo po zvočniku, zaslonu ali podobni napravi (32. člen Zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo in 68/08, v nadaljevanju: ZASP)), torej tudi po radijskem sprejemniku. To pomeni, da mora uporabnik, ki v svojem lokalu po radijskem sprejemniku javnosti¹ priobči neko avtorsko delo, predhodno pridobiti dovoljenje za uporabo teh del. Ker 147. člen ZASP določa obvezno kolektivno upravljanje v primeru javne priobčitve oziroma priobčitve javnosti neodrskih glasbenih in pisanih del (male pravice), mora uporabnik dovoljenje za uporabo del predhodno pridobiti od kolektivne organizacije, ki kolektivno upravlja pravice na tej vrsti del. Če se neko varovano delo uporabi tako, da ne gre za uporabo dela v javnosti, kot jo določa 2. člen ZASP, ne gre za javno priobčitev.

S tem, ko ima uporabnik v svojem lokalu radijski sprejemnik, lahko javnosti priobči katero koli radiodifuzno oddajano delo, ki ga radiodifuzna organizacija vključi v svoj program in radiodifuzno oddaja, npr. glasbeno delo, članek, literarni prispevek, radijsko igro, pravljico za otroke, odlomek pesmi ali literarnega dela ali njun prevod, ki ga prebere radijski voditelj, ali drugo pisano delo v delu ali v celoti. Ker uporabnik ne more vplivati na vsebino oziroma vrste del, ki se radiodifuzno oddajajo v radijskem programu, in ne more poznati natančne vsebine vsakokratnega radijskega programa, ne more zagotoviti, da določene vrste avtorskih del ne bo po radijskem sprejemniku priobčil javnosti v svojem lokalu. To lahko stori le, če npr. odstrani radijski sprejemnik iz svojega lokala.

Če uporabnik meni, da nikoli ne uporablja določene vrste del in da ne potrebuje dovoljenja kolektivne organizacije za uporabo take vrste del, lahko zavrne račun, ki mu ga je izstavila kolektivna organizacija za sekundarno radiodifuzno oddajanje takih del, vendar s tem prevzame odgovornost za kršitev avtorskih pravic, ker je bila v radijskem programu, ki ga priobčuje javnosti v svojem lokalu in na katerega nima vpliva, uporabljena takšna vrsta del (četudi tega sam sploh ne opazi). Mogoče je, da si s tem povzroči višje stroške, kot če bi kolektivni organizaciji plačal račun (vsaj glede na priloženi račun v višini 10,50 EUR za 6 mesecev uporabe radijskega sprejemnika v lokalu in s tem pridobitve pravice sekundarnega radiodifuznega oddajanja književnih del).

Če uporabnik zavrne izstavljeni račun za sekundarno radiodifuzno oddajanje, lahko kolektivna organizacija, sproži več postopkov, če meni, da je uporabnik kršil pravice imetnikov, ki jih zastopa.

Kolektivna organizacija lahko zoper tistega, ki krši pravice imetnikov, ki jih zastopa, vloži tožbo zaradi kršitve pravic in če je bila pravica kršena namerno ali iz hude malomarnosti zahteva tudi civilno kazen (168. člen ZASP), sodišče pa v sporu na podlagi vseh okoliščin primera odloči, katera stran ima prav. Ob tem ponovno opozarjamo, da je pravica sekundarnega radiodifuznega oddajanja (32. člen ZASP) izključna pravica, kar pomeni, da morajo uporabniki pred uporabo del pridobiti ustrezno dovoljenje od pristojne kolektivne organizacije.

¹ 2. člen ZASP: "Izraza »javen« ali »javnost« po tem zakonu pomenita, da gre za večje število oseb, ki so izven običajnega kroga družine ali kroga osebnih znancev."

Če uporabnik brez prenosa ustrezne materialne avtorske pravice v primerih, ko je tak prenos potreben po ZASP, sekundarno radiodifuzno oddaja ali kako drugače uporabi delo ali primerek dela, stori prekršek (184. člen ZASP). Zagrožena globa za pravno osebo ali samostojnega podjetnika posameznika znaša najmanj 1669 EUR ter za odgovorno osebo pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika ali za posameznika najmanj 333 EUR. Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb o prekrških po ZASP izvaja Tržni inšpektorat RS po uradni dolžnosti (186. člen ZASP).

Kršitev materialnih avtorskih pravic ima lahko tudi znake kaznivega dejanja (148. člen Kazenskega zakonika). V takšnem primeru se pregon storilcev začne po uradni dolžnosti.

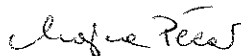
Od vrste pravnega postopka je odvisno, kateri postopkovni predpis, bo uporabljen, in s tem ureditev dokaznega bremena ter vrste dokazov.

ZASP določa obveznost uporabnikov, da poročajo kolektivni organizaciji o uporabi varovanih del (159. člen ZASP) in ne obveznosti kolektivne organizacije, da poroča uporabnikom o uporabi del, na katerih kolektivno upravlja pravice. Kolektivna organizacija mora uporabnikom omogočiti vpogled v repertoar, ki pa v tem primeru glede na obvezno kolektivno upravljanje obsega ves svetovni repertoar (147. člen in tretji odstavek 151. člena ZASP).

S spoštovanjem,

Pripravila:

Mojca Pečar
sekretarka

Janez Kukec Mezek

sekretar

po pooblastitvi št. 1001-347/2012/20-7
z dne 11. 12. 2013

Poslati:

- Institute ICDR Ltd, Ulica Matije Tomca 1, 1230 Domžale, po elektronski pošti na naslov jurij.zurej@icdr.eu

